

8.9.2022

FinELib-konsortion ohjausryhmän kokous 15.9.2022

Aika torstai 15.9.2022 klo 9–12

Paikka Zoom-etäkokous

Jäsenet Kalle-Antti Suominen, vararehtori, Turun yliopisto, pj.
Jyrki Hakapää, johtava tiedeasiantuntija, Suomen Akatemia
Tommi Harju, kirjastonjohtaja, Taideyliopisto
Katja Hilska-Keinänen, ryhmäpäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Jouni Hirvonen, vararehtori, Helsingin yliopisto
Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, kirjastoverkkopalvelut, Kansalliskirjasto
Salla Huttunen, vararehtori, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Sanna Marttinen, toiminnanjohtaja, Tulanet
Laura Kittinen, projektikeskuksen päällikkö, Luonnonvarakeskus
Mikael Laakso, Associate Professor, Hanken
Sinikka Luokkanen, tietopalvelupäällikkö, Hämeen ammattikorkeakoulu
Ossi Naukkarinen, vararehtori, Aalto-yliopisto
Virva Nousiainen-Hiiri, kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto
Susanna Parikka, kirjastonjohtaja, Lapin yliopisto
Pekka Uotila, päällikkö, korkeakoulun tieto- ja julkaisupalvelut, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Poissa Hanna Martikainen, kirjastotoimenjohtaja, Jyväskylän kaupunginkirjasto
Jussi Kaurola, pääjohtaja, Ilmatieteen laitos

Esittelijät Arja Tuuliniemi, palvelupäällikkö, FinELib, Kansalliskirjasto
Asiantuntijat
Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto
Iina Peltonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto
Toni Vesterinen, hankinta-asiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto
Timo Vilén, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto

Sihteeri Iina Peltonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

2. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

8.9.2022

Ohjausryhmä on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Esitys: Puheenjohtaja toteaa osallistujat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

3. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista.

4. Edellisen kokouksen hyväksytty pöytäkirja

Merkitään tiedoksi edellisen kokouksen 1.6.2022 hyväksytty pöytäkirja ([linkki](#) pöytäkirjaan). Liite 1.

ILMOITUSASIAT

5. Ajankohtaiset asiat, 5 min

- Ohjausryhmän vuosikello¹
- Yleisten kirjastojen e-kirjastohankkeessa toteutetaan Suomen yleisille kirjastoille ja kunnille yhteinen e-kirjasto. Hankkeessa suunnitellaan yhdessä kirjastokentän kanssa uutta organisaatiota, neuvotellaan ja luodaan uutta lisenssimallia aineistojen tekijänoikeuksien haltijoiden kanssa ja kehitetään alustaa, jonka kautta e-kirjasto tulevaisuudessa käytetään. Tavoitteena on, että yhteinen e-kirjasto on asiakkaiden käytössä vuodesta 2024 alkaen.² Kristiina Hormia-Poutanen Kansalliskirjastosta on hankkeen ohjausryhmässä ja FinELibin edustus sisältöryhmässä.
- Yhdysvalloissa on julkaistu valtion virastoille uudet ohjeet siitä, että julkisin varoin rahoitettu tutkimus tulee julkaista välittömästi avoimena ilman embargoa³.

Esitys: Merkitään tiedoksi ajankohtaiset asiat

PÄÄTÖSASIAT

6. Ohjausryhmän kokoonpanon täydentäminen, 15 min

(Arja Tuuliniemi)

¹ <https://www.kivi.fi/pages/viewpage.action?pagelD=41027142#expand-Vuosikello>

² <https://www.kirjastokaista.fi/10-nakokulmaa-e-kirjastoon/>

³ <https://www.whitehouse.gov/ostp/news-updates/2022/08/25/ostp-issues-guidance-to-make-federally-funded-research-freely-available-without-delay/>

8.9.2022

Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanet vaihtaa edustajansa FinELibin ohjausryhmässä. Jussi Kaurolan tilalle tulee Ilmatieteen laitoksen tieteellinen johtaja Jari Liski. Varajäsenenä jatkaa Tulanetin toiminnanjohtaja Sanna Marttinen. Jussi Kaurola on toiminut myös ohjausryhmän varapuheenjohtajana. Ohjausryhmän varapuheenjohtajan valitsee Kansalliskirjaston johtokunta.

Esitys: Valitaan Jari Liski Tulanetin varsinaiseksi edustajaksi FinELibin ohjausryhmään 15.9. lähtien. Tehdään Kansalliskirjaston johtokunnalle esitys varapuheenjohtajasta.

Päätös:

7. FinELib-konsortion ohjausryhmän kokoukset vuonna 2023, 20 min

(Arja Tuuliniemi)

Ohjausryhmän vuoden 2022 kokouksista kolme on pidetty etäyhteydellä ja yksi läsnäkokouksena. Kokoukset ovat olleet kolmen tunnin kokouksia ja esityslistan aiheet ovat pääasiassa tulleet FinELib-toimistolta. Arja Tuuliniemi esittelee.

Esitys: Päätetään, miten ohjausryhmän kokoukset järjestetään vuonna 2023.

KESKUSTELUASIAT

8. FinELibin lehtipakettineuvottelut vuonna 2022, 70 min

(Arja Tuuliniemi, liite 2)

FinELib-konsortio neuvottelee vuonna 2022 neljän luku- ja julkaisemisoikeuden sisältävän lehtipaketin uusinnasta: Sage, Taylor & Francis, Wiley ja Wolters Kluwer/Lippincott. Neuvottelut kaikkien neljän kustantajan kanssa on aloitettu.

Konsortion neuvotteluja ohjaavat ohjausryhmän asettamat neuvottelutavoitteet ja konsortion hankintaperiaatteet. FinELibin asiantuntijat esittelevät koosteen neuvottelutilanteesta.

Esitys: Keskustellaan neuvottelutilanteesta.

TAUKO 15 MIN.

9. FullOA-projektin väliyhteenveto, 20 min

(Timo Vilén, liite 3)

8.9.2022

Timo Vilén esittelee FinELibin Full OA-projektin välyhteenvedon. Projekti on siirtynyt pilotoitinvaiheeseen. Pilotoitavia sopimuksia arvioidaan loppuvuoden 2023 aikana.

Esitys: Keskustellaan Full OA-projektin välyhteenvedosta.

MUUT ASIAT

10. FinELib-sopimusten auktorisoidut käyttäjät, 20 min

(Arja Tuuliniemi)

Digivisio 2030 –hanke on kaikkien 38 suomalaisen korkeakoulun yhteinen hanke, jonka tavoitteena on muodostaa vuoteen 2030 mennessä kansallinen digitaalinen palvelualusta, digitaalisen pedagogiikan, oppijan polun ja jaettuun dataan perustuva ohjaus sekä muutosjohtamisen tuki korkeakouluille.⁴ Digivision tiekartan⁵ mukaan ensimmäiset tuotantoversiot palveluista lanseerataan vuosina 2023-2024.

Digivisio laajentaa toteutuessaan korkeakoulujen käyttäjäkuntaa myös yksityisten, julkisten ja kolmannen sektorin organisaatioiden oppimistarpeisiin ja mahdollistaa oppijoiden vapaan liikkumisen korkeakoulusta toiseen. Tämä edellyttää muutoksia FinELibin nykyisiin käyttöehtoihin ja käyttäjäkuntaan. Digivision alustapalvelu linkittyy monilta osin myös Kansalliskirjaston Finna-palveluun ja useat kehittämiskohteet (mm. opiskelijan identiteetti) ovat yhteisiä sekä digivisioille että Finnalle. Yhteistyö olisi toivottavaa. Finna on laajasti käytössä Suomessa ja tavoittaa mm. eri koulutusasteiden opiskelijat ja kansalaiset.

FinELib-konsortio on laajentanut käyttäjäkuntaa eri vuosina perus- ja jatko-opiskelijoiden lisäksi mm. avoimen korkeakoulun opiskelijoihin ja osittain myös aikuis- ja täydennyskoulutukseen. Kaikkia mahdollisia käyttäjäryhmiä eivät FinELib-sopimukset kuitenkaan kata ja tällöin aineistojen käyttö ei myöskään ole mahdollista.

Esitys: Keskustellaan Digivision vaikutuksesta palvelujen kehittämiseen.

11. Seuraavat kokoukset

Ohjausryhmän seuraava kokous järjestetään 10.11.2022 etäkokouksena.

12. Kokouksen päättäminen

⁴ <https://digivisio2030.fi/edistyminen/>

⁵ https://digivisio2030.fi/wp-content/uploads/2022/06/Digivisio-tiekartta-1_1.pdf

8.9.2022

LIITTEET

- Liite 1. Edellisen kokouksen 2/2022 hyväksytty pöytäkirja
- Liite 2. FinELibin lehtipakettineuvottelut 2022 - tilannekatsaus
- Liite 3. FullOA-projektin väliyhteenveto